

Poznejte baroko nejen na oko.

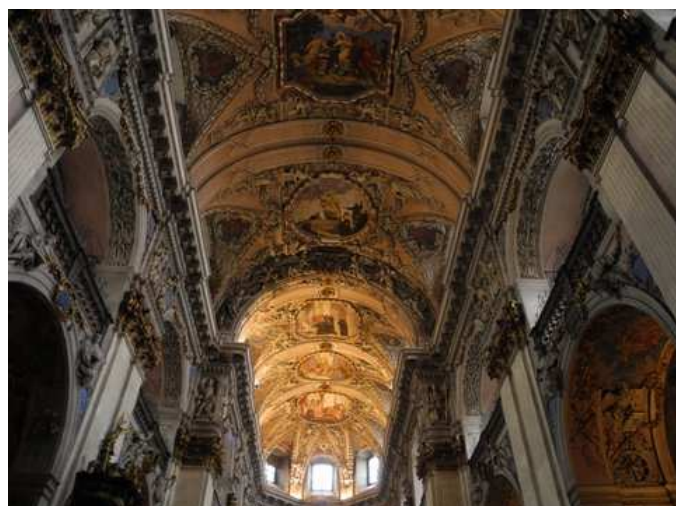
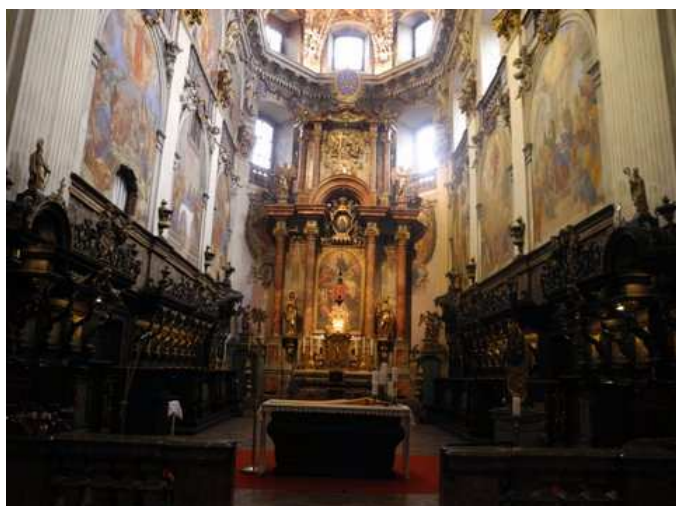
Takovou nabídku na výlet do kláštera Benediktinů v Broumově, jsme dostali od vzdělávacího a kulturního centra, významné evropské kulturní instituce. Ta působí právě v broumovském klášteře. V programu byla prohlídka celého obrovského klášterního komplexu, včetně kostela sv. Vojtěcha, proto jsme nabídku rádi přijali. Vzdělávací program, ten jsme tak trochu očekávali s nedůvěrou.

Broumov nás přivítal lehce pocukrován sněhem.

Ukázalo se, že obavy byly zbytečné. Vše proběhlo tak jak bylo slíbeno. Nejprve skoro dvouhodinová prohlídka slavnostně nasvětleného kostela sv. Vojtěcha a většiny klášterních prostor s podrobným výkladem paní průvodkyně. Informací mnoho. Tedy jenom krátce. Benediktini, nejstarší mnišský řád založený již počátkem 6. století, postavili první klášter v italském Monte Kassinu. V Broumově v roce 1685, zahájili přestavbu původně gotického kostela mistři z Löventhalu a v roce 1723 dokončil barokní přestavbu Kilián Ignác Dientzenhofer. Další desetiletí trvala přestavba kláštera a přilehlých staveb do barokní podoby. V těch dobách bylo také postaveno deset barokních kostelů, významných staveb v okolních obcích.

Nádherná barokní výzdoba.

Měli jsme možnost poznat pravděpodobně vše co může zvědavého návštěvníka zajímat a také se na to zeptat. Klášterní prostory jsou v současnosti revitalizovány a i laik pozná že je to běh na hodně dlouhou trať. Časy byly dramatické a vždy šlo o ničení, ať to byly požáry, husité, zloději a v padesátých letech minulého století zde tehdejší naši vládcí zřídili dokonce vězení, byl to vlastně internační tábor pro řeholníky i řeholnice, ti zde přežívali a postupně umírali v nelidských podmínkách až do roku 1968. Místní zimu jsme měli možnost si vyzkoušet i my, všechny prostory jsou dokonale studené a nelze je vytápět.

Kromě kostela sv. Vojtěcha vyzdobeného neuvěřitelným množstvím nádherných původních fresek, sochařskou výzdobou a v neposlední řadě výbornou akustikou, je významnou památkou klášterní knihovna.

Knihovnu zdobí celoplošná barokní freska na stropě.

Klášterní knihovna byla založena již při vzniku kláštera sv. Benediktem, a vše zajímavé kolem ní by bylo na samostatnou knihu. Tak alespoň to že vzácné knihy, byly často uloupeny, zničeny požáry a v padesátých letech minulého století dokonce část důsledně sešrotována. Přesto byly vždy dohledávány a doplňovány. Pro představu čítala knihovna v roce 1908. 30tisíc svazků, v roce 1946. 45tisíc svazků a dnes asi 17tisíc svazků.

V rozsáhlých sklepeních na nás čekala i trochu morbidní podívaná. 34. vysušených mumií, z poškozené krypty kostela sv. Prokopa ve Vamberku, zřejmě významných vambereckých občanů. Mumie pocházejí ze 17.-18. století a jsou mezi nimi i dvě děti.

Vraťme se ale k tomu proč se takové vzdělávací programy dělají. Ten náš se celý odehrál v prostorách kláštera. A tady je hlavní důvod, dostat jej do povědomí lidí a zastavit chátrání tohoto monumentálního benediktinského kláštera sv. Václava. Protože je zde v hlavní roli baroko, tak jsme také dostali možnost se s ním trochu seznámit.

Zřejmě v jediném dobře vytopeném sále, kreslírně, na nás čekala káva se štrúdlom a zároveň rektorky a historik, abychom se o baroku také mohli něco dozvědět. Baroko se k nám dostalo z Itálie mezi lety 1600-1750 a začalo nahrazovat renesanci. Dotklo se širokého okruhu činností, stavitelství, sochařství, malířství, hudbyTo vše je v Broumově k vidění.

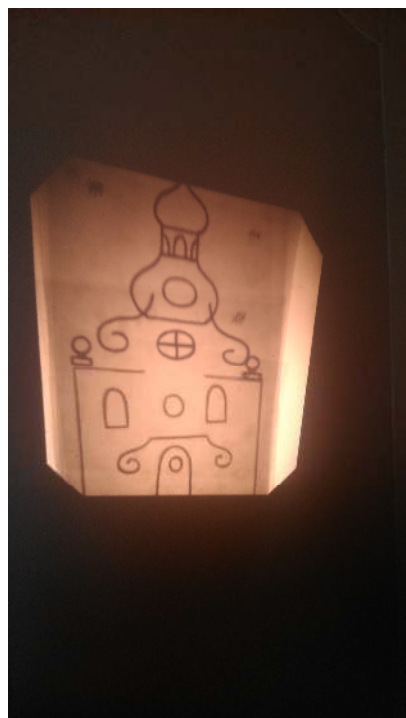
Bylo ale i na nás abychom jen nečinně nepřišli. Ještě před prohlídkou jsme dostali brožuru s nadpisem:

**Vstupte do světa barokní architektury.
Vítejte v jiném světě, zapomeňte na auta, telefony i počítače.
Jste tu jen Vy a baroko. Mějte oči otevřené. Zkuste najít všechny věci
z obrázků.
Ale pozor, některé se zatoulali z minulosti, jiné z budoucnosti.
Najdete je?**

Brožura o deseti stranách a tužičky k tomu. Snažili jsme se, i když v tak obrovském klášteře to nebylo jednoduché.

Potom jsme v malých skupinách dostali možnost, jaká se v dnešní době jen tak někomu nepoštěstí. Postavit si vlastní barokní chrám. Že to není možné? Ale je, pomocí několika projektorů a balíčku nejrůznějších barokních prvků. Ty jsme postupně rovnali na projekční desku. Myslím že jsme si nevedli úplně špatně .

Tady je barokní architektura pražských seniorů.

Vytváříme baroko.

Samostatnou kapitolu by mohlo zaujmout barokní sochařství. U nás významným představitelem barokního sochařství byl rakouský sochař Matyáš Braun, žijící převážně v Čechách.

My jsme se dozvěděli že barokní sochaři, ale i ostatní umělci se snažili do svých děl vtisknout pocity, nálady, nebo vlastnosti. Třeba radost, bolest, pokoru, štědrost, lásku, moudrost. Mohly to být ale i neřesti jako pýcha, lenost, hněv, podvod, lakomství a mnoho dalších. A tady opět přišla řada na nás a na projektor. Pokusit se na různých sochách zjistit jaké vlastnosti jim autor vtisknul. Není to vůbec jednoduché odhalit, ale zajímavé a poučné je to určitě.

Prohlídka celého areálu nám ukázala neuvěřitelně zachovalé původní památky, stejně jako prostory k rekonstrukci po dlouholeté devastaci. Výukový program nám zase ukázal že nežijeme jenom současností, ale je dobré se také zajímat o naši minulost.

Po skončení programu jsme měli zajištěný oběd v pěkném hotelu Veba. Broumovští tedy zaslouží pochvalu za výbornou organizaci, včetně naší dopravy a zasloužili se o to, že jsme u nich prožili velmi příjemný den.

Po obědě ještě před naším odjezdem jsme navštívili nár. kult. památku, dřevěný hřbitovní kostel Panny Marie, na okraji Broumova.

Je to nejstarší dřevěný kostel v Čechách a vůbec nejstarší dřevostavba ve střední Evropě, z roku 1177. V krytém ochozu jsou cenné dřevěné pamětní desky zachycující historické události v Broumově, třeba cholera, morové epidemie ale také i škody způsobené třeba kobyilkami.

Po té jsme se již vydali směr Praha. Zajímavostí dne, bylo i počasí. Cestou se vystřídaly snad všechny možnosti, od zamračené oblohy, projasnění, deště, sněhové chumelenice, když se sníh držel i na silnici, až po situaci, kdy jsme míjeli „východočeské moře“, přehradní nádrž Rozkoš, proti nám vysvitlo sluníčko, v době když se již začínalo stmívat.

Přesně v 18:00 jsme v pořádku přistáli v Praze u metra. Tak skončil zajímavý výlet turistické skupiny dvaadvaceti seniorů z jedničky. Shodli jsme se na tom, že jistě nebude poslední. Je třeba ještě dodat že v letních měsících probíhají další programy v jedinečném prostředí „Skalních měst“ v krajině barokních památek broumovska. Mohl by to být zajímavý námět na podobný výlet.

11. prosince 2014. Kronika Mirek Bernát,
fotky Eva Kaplanová, Jiřina Žipková a Karolína Schwarzová.

